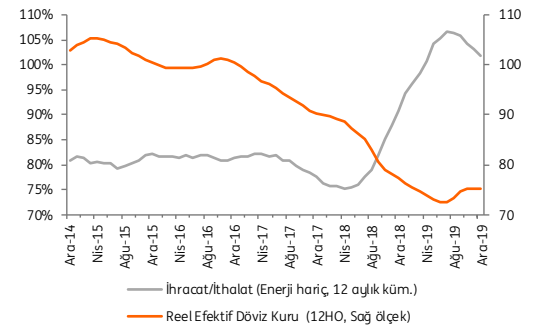
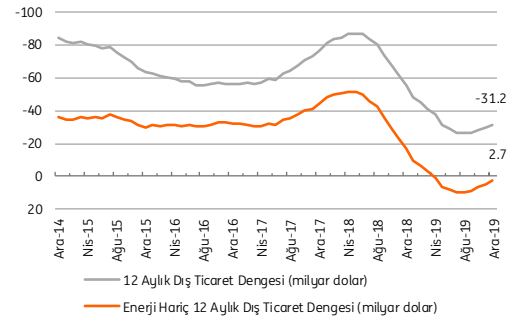

Dış ticaret verileri ithalatta sert düşüş kaynaklı düzeltmenin sona erdiğini ve seyrin yavaş da olsa artışa dönecek şekilde yön değiştirdiğini teyit etti...

- Geçtiğimiz Ağustos ayından itibaren toparlanmanın sona erdiğinin ilk işaretlerini veren yıllık dış ticaret dengesi son açıklanan Aralık rakamıyla bir önceki ayla karşılaştırıldığında -29.6 mlyr dolardan -31.2 mlyr dolara gelerek yavaş da olsa yeni bir artış sürecinin belirginleştiğini ortaya koydu. Buna bağlı olarak, Eylül 2019 itibarıyla tarihi yükseklikte bir fazlaya ulaşan çekirdek (altın ve enerji hariç) dış ticaret dengesi ise son üç ayda sınırlı bir gerilemeyle yıl sonunda +8.7 mlyr dolara gelse de yüksek düzeydeki seyrini korudu. 2017'de %12.3 ile bir önceki yıla göre ciddi bir sıçrama kaydettikten sonraki iki yıllık dönemde hızla gerileyen yılsonu dış ticaret açığının GSYH'ye oranı 2019'da (tahmini) %4.1 düzeyinde gerçekleşti. Yıllık bazda ihracatın ithalatı karşılama oranı ise %84.6 ile 2018'deki %75.3'e göre önemli ölçüde iyileşti. Aylık olarak ise, dış ticaret açığı Aralık'ta 2018'in aynı ayına göre %57'nin üzerinde bir artışla 4.3 mlyr dolar olurken bu gelişmede, düşük enerji fiyatlarıyla net enerji ithalatındaki %15'lik daralmaya rağmen, altın ithalatındaki sıçrama ve çekirdek ticaret açığındaki büyüme önemli rol oynadı. Kasım'da ihracat %6.4 artarken (mevsimsel arındırılmış büyüme AA %-0.9), ithalat ise YY%+14.9'luk bir artış (mevsimsel arındırılmış AA %1.1) kaydetti.

- Geniş ekonomik gruplara göre, ara malları %12.9 puanlık katkıyla bir kez daha ithalat artışında belirleyici olurken, diğer iki ana gruptan tüketim malları %+1.2 puan, sermaye malları ise %1.1 puanlık katkı sağladı. Öte yandan, Mart 2018 sonrasında sürekli bir daralma eğiliminin ardından Eylül 2019'da artışa dönen ve sonraki dört aylık dönemde çift basamaklı düzeyde veya bu seviyelere yakın büyüyen tüketim malları ithalatı iç talepteki toparlanmanın belirginleştiğini gösterdi. Fasıllara göre: a) ciddi ölçüde daralan demir çelik ve küçük düşüşler kaydeden üç ürün hariç diğer kalemlerin tamamında artış kaydedilmesi ihracat tarafında olumlu bir performansa işaret ederken, b) ithalat tarafında ise enerji fiyatlarındaki ılımlı seyrin katkısı ile gerileyen mineral yakıtlar ithalatı ve dalgalı hareket eden hava taşıtları ve parçaları ithalatı dışarıda bırakıldığında genele yayılan büyüme dış ticaret açığındaki artışın süreceği beklentilerini destekleyici nitelikteydi.

- Özetle, son veriler Türkiye'nin dış ticaretinde ithalatta sert düşüş kaynaklı gözlenen düzeltmenin sona geldiğini ve dış ticaret açığındaki seyrin yavaş da olsa artışa dönecek şekilde yön değiştirdiğini teyit etti. Önümüzdeki dönemde, zayıflayan küresel talebin etkisiyle ihracatta olası ivme kaybı ve iç talepteki toparlanma sonucu dış ticaret açığının ılımlı genişleme eğilimini sürdüreceğini düşünüyoruz. Ayrıca, destekleyici ekonomi politikasının iç talebe katkısı genişleme eğilimini hızlandırma potansiyeli taşıyor.

	Oca-Ara 18		Oca-Ara 19		Değişim (YY%)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
Milyar dolar					
İHRACAT	167.9	100.0	171.5	100.0	2.1
İTHALAT	223.0	100.0	202.7	100.0	-9.1
Sermaye (Yatırım Malları)	29.3	13.1	25.8	12.7	-12.1
Ara (Ham madde) Malları	170.0	76.2	157.9	77.9	-7.1
Tüketim Malları	22.9	10.3	18.5	9.1	-19.2
Diğerleri	0.8	0.4	0.6	0.3	-32.7
İTHALAT					
AB Ülkeleri (27)	36.2%		34.2%		-2.0%
Kuzey Afrika Ülkeleri	2.1%		1.9%		-0.2%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	8.0%		7.6%		-0.5%
MENA Toplam	10.1%		9.5%		-0.6%
İHRACAT					
AB Ülkeleri (27)	50.0%		48.5%		-1.5%
Kuzey Afrika Ülkeleri	5.6%		6.0%		0.4%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	17.5%		18.6%		1.1%
MENA Toplam	28.0%		28.0%		0.0%

Kaynak : TÜİK

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan Bař Ekonomist + 90 212 329 0751 muhammet.mercan@ing.com.tr

AÇIKLAMA:

Bu yayın, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımı farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul).